

Årsplan

Silsand Barnehage

2025/2026

Godkjent av SU i Silsand barnehage den 30.06.2025

Innhold

Innledning	3
Om barnehagen	4
Formål og innhold	5
Omsorg.....	5
Lek	6
Danning	7
Læring	8
Vennskap og fellesskap.....	9
Kommunikasjon og språk	10
Samarbeid.....	11
Foreldresamarbeid	11
Tilvenning.....	11
Eksternt samarbeid.....	12
Pedagogisk virksomhet.....	13
Barnehagens pedagogiske virksomhet.....	13
Medvirkning	14
Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte	14
Samisk kultur i barnehagen.....	15
Digital praksis	15
Trafikksikkerhet.....	15
Progresjonsplan for fagområdene.....	16
Kommunale satsingsområder	24
1. Inkluderende barnehagemiljø	24
2. Helsefremmende oppvekst – HOPP.....	26
Planleggingsdager	30
Sommerstengt barnehage.....	30
Kildehenvisning	30

Innledning

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i [Rammeplanen](#) og [Barnehageloven](#).

Barnehagens verdigrunnlag skal formildes, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder.

Våre satsingsområder er:

1. HOPP - helsefremmende oppvekst.

HOPP ønsker å gi alle barn i Senja kommune en sunn, aktiv og trygg oppvekst gjennom økt oppmerksomhet på kost og ernæring, barnas psykiske helse og fysisk aktivitet.

2. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

Om barnehagen

I Hallveien 37 finner du Silsand barnehage som ligger midt i hjertet av Silsand, rett opp av brua, ved inngangen til eventyrøya Senja. Det er en to-avdelings barnehage med 42 plasser. Barnehagens avdelinger er inndelt i en avdeling for små barn og en avdeling for store barn, der 1-2 åringene har plass på avdeling Baktus og 3-6 åringene har plass på avdeling Karius. Grunnen til at vi har valgt denne gruppedelingen fremfor blandet barnegruppe, er at det har store fordeler med tanke på at de ulike aldersgruppene har ulike behov. Slik kan vi lettere tilpasse og tilrettelegge barnas lekemiljø, der vi planlegger for alderstilpassede aktiviteter. Barnehagen organiserer det pedagogiske arbeidet i små grupper ut fra alder, modning, relasjoner, forutsetninger og behov. Dagsrytmen er forskjellig og kan tilpasses slik at måltider, utetid og søvn blir ivarettatt på en god måte. Organiseringen er også gunstig med tanke på lek, vennskap og relasjoner, da de aldersdelte gruppene får leke og lære sammen. Vi sikrer at det blir en trygg og god overgang mellom avdelingene, ved å være mye sammen i hverdagen. Vi besøker hverandres avdelinger i tillegg til å være mye sammen i utetiden

Barnehagens personal har en styrer, to pedagogiske ledere, en barnehagelærer og fem fagarbeidere. I tillegg er det vedtatt at to barnehager i kommunen får økt sin grunnbemanning med ett årsverk i ett og et halvt år. Silsand barnehage er en av de to barnehagene. Dette er et tiltak i kommunens nærværssatsing. I tillegg til barnehagens faste personal tar vi imot lærlinger, SLI-elever i språkpraksis, skoleelever og barnehagelærerstudenter i praksis. Vi har av og til også ressurser i forhold til barn med spesialpedagogiske vedtak. Det inngår ikke i barnehagens ordinære grunnbemanning, da det varierer fra år til år, om man har barn som får vedtak eller ikke.

Styrer 100% administrasjon	
Personal avdeling Karius: 18 barn (3-6 år)	Personal avdeling Baktus: 12 barn (1-2 år)
1. Pedagogisk leder 100%	1. Pedagogisk leder 100%
2. Barnehagelærer 100%	2. Fagarbeider 100%
3. Fagarbeider 100%	3. Fagarbeider 100 %
4. Ekstra ressurs - barn med behov for ekstra støtte 100%	4. Fagarbeider 100 %
Ekstra grunnbemanning ut 2025 100%	

Silsand barnehage har et fantastisk fint nærområde, der vi har Silsandmarka med flott natur, akebakker, frisbee-golfbane og flere gapahuker. Vi har storvannet med gapahuk og grillplass, samt en kjempefin dagsturhytte der man også kan grille og kose seg. Videre har vi fjæra, lysløype og silsandhallen i umiddelbar nærhet. Vi er gode på å bruke friluftsområdene og ser verdien i det å være på tur og i fysisk aktivitet sammen. Selv om barnehagen ligger sentralt på Silsand, så ligger den godt skjermet for trafikk. I tillegg har vi et stort og fint uteområde innenfor barnehagens gjerde, med mange muligheter for allsidig aktivitet, sommer som vinter.

Barna får den maten og drikken som de behøver i løpet av dagen. Det vil si at vi tilbyr to sunne måltider som består av sunt brød (fra Bakeri Nostalgi), melk, vann, variert pålegg, grønnsaker og frukt. Vi er opptatt av at måltidene skal være en arena for samhandling, medvirkning og læring, samtidig som vi skaper en rolig og god atmosfære rundt måltidene.

Formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeid med dette skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling

Omsorg

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve og bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Personalet skal:

- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse, og vise omsorg for hvert enkelt barn
- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å ta imot omsorg

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tar imot barna på en omsorgsfull måte når de kommer på morgenen
- Vi har et tilgjengelig fang til den som ønsker og har behov for det
- Personalet møter barnas behov ved å anerkjenne barnas følelser og vise gjensidig respekt. Barna lærer å vise omsorg for hverandre.
- Vi legger til rette for hvilestund for alle barn som ikke sover under dagen
- Vi bruker «småsteg», som er et strukturert og systematisk opplegg knyttet til sosial kompetanse
- Vi har fokus rettet mot et tett og godt foreldresamarbeid som grunnlag for å møte barnas individuelle behov

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Personalet skal:

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne
- organisere rom, tid, og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek.
- fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi retter fokus mot lekens egenverdi og gir plass til frilek i dagsrytmen
- Vi etablerer lekegrupper med voksenstøtte både avdelingsvis og på tvers
- Vi skaper ulike lekemiljø som inspirerer og motiverer til lek, ved at vi jevnlig endrer på rommets utforming og skifter ut leker med jevne mellomrom
- Vi skaper felles opplevelser som grunnlag for barnas lek
- Vi jobber aktivt med å fange opp barn som har det vanskelig med å få innpass i lek, samtidig som vi verner om leken og dens kvalitet. Dette tas jevnlig opp til refleksjon i barnehagens møter
- Personalet har en aktiv og tilstedeværende rolle i leken

Danning

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Personalet skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi veileder barna i å hilse på hverandre og svare på en imøtekommende og hyggelig måte
- Vi bruker måltidene som arena for å øve på gode bordmanerer, som å vente på tur og huske å takke og be om ting på en hyggelig måte
- Barna medvirker på en demokratisk måte, ved å lede samlinger, valg av ulike ting som sanger og bøker, utforming av lekerom og gjennom barnesamtaler
- Vi har fokus på å lære barna og lytte til, og å respektere hverandre, uavhengig av ulikheter. Vi utfordrer barnas tanker og undrer oss over forskjellige tema sammen
- Vi legger til rette for samlinger om kropp og kroppsregler gjennom hele året
- Barnehagen jobber aktivt med inkludering og forebygging av mobbing

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Personalet skal:

- Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Være oppmerksom på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tar barnas undring og spørsmål på alvor og videreutvikler deres kunnskap i hverdagen.
- Vi har temaarbeid hvor barna får fordype seg og ta del i å utforme læringsprosessen.
- Vi har fokus rettet mot bruk av utstyr og materiell som fremmer nysgjerrighet, utforskning og læring. Vi tar også dette med på turer ut av barnehagen
- Vi tilrettelegger for læring tilpasset ulike nivå og forutsetninger, og har fokus på inkludering, medvirkning, mestring og progresjon i læringsprosessen
- Barna går på besøk og leker på tvers av avdelingene. Slik legger vi til rette for at barna kan lære av hverandre
- Vi gjennomfører ulike prosjekt i løpet av året.

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Personalet skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- I tilvenningstiden er vi opptatt av å skape trivsel, trygghet og bygge vennskap og gode relasjoner mellom både ansatte, barn og foresatte
- Vi er nært tilstedeværende for å observere og veilede barna i lek, slik at de kan utvikle gode samspillsferdigheter.
- Vi legger til rette for at barn danner relasjoner mellom små/storbarns-avdeling, ved blant annet å gå på besøk til hverandre
- Vi har temaarbeid i mindre grupper, med fokus på sosial kompetanse, der vi blant annet lærer barna om konflikthåndtering og ivaretagelse av vennskap
- Vi bruker skoggruppemetoden for å skape et godt samhold i førskolegruppa
- Vi har samlinger der vi lærer barna om kroppen og om følelser. Da øver vi spesielt på å respektere andres grenser, og kunne sette grenser for egen kropp
- Barnehagen har nulltoleranse for mobbing og tar straks affære dersom vi ser tendenser til det

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom hele barnehagehverdagen.

Personalet skal:

- Anerkjennelse og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale kommunikasjonsuttrykk, og legge til rette for involvering i samspill og samtaler.
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Følge med på barnas kommunikasjon- og språkutvikling, samt fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsutfordringer.
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen og støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet er oppmerksomme og sensitive overfor barnas forskjellige uttrykksmåter
- Personalet oppfordrer barna til å bruke språket aktivt gjennom dialog og undring
- Vi bruker bildestøtte og konkrete som hjelp i kommunikasjon
- Vi har fokus på tydelig kommunikasjon og på å være gode språklige rollemodeller ved at vi benevner og gjentar begrepene på en tydelig måte
- Vi bruker tegn til tale som språkstøtte i de daglige rutiner
- Vi bruker bøker, sang, rim og regler til daglig
- Vi bruker ord fra ulike språk som vi har representert i barnehagen
- Vi observerer barnas språk jevnlig og bruker verktøyet «TRAS» for å oppdage og sette inn tiltak så tidlig som mulig ved eventuelle utfordringer

Samarbeid

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning.
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål.
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet:

- Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.

Samarbeidsutvalget (SU):

- Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.
- Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.
- Skal gjennomføre minimum 2 møter i året.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gjennomføre møter med SU.
- Foreldremøter, høst og vår.
- Daglig kontakt med foreldrene
- Kommunikasjon via epost, telefon og foreldreappen
- Foreldresamtaler (vår og høst, samt ved behov)
- Foreldreundersøkelser annen hvert år

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Rutiner og organisering tilpasses slik at barnet får tid til å bli kjent og knytte relasjoner til personalet og til andre barn. Trygghetssirkelen gjennomgås med foreldre og er et grunnlag for tilvenningen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen sender ut velkomstbrev
- Før nye barn begynner i barnehagen har vi et foreldremøte med tema tilknytning og informasjon i forhold til det å starte i barnehagen.

- Vi avtaler besøksdager der de nye barna og foreldrene får komme på besøk og se barnehagen, avdelingen og hilse på de ansatte.
- Barnet får en tilknytningsperson ved oppstart, som har hovedansvaret for barnet i tilvenningstiden. Tilknytningsperson er ikke fast, men kan endres etter barnets ønske.
- Vi gjennomfører oppstartsamtale der det utveksles informasjon om barnet.
- Det tilbys en fleksibel lengde på tilvenningstiden der man oppfordrer foreldrene til å være sammen med barnet og gradvis trappe ned tiden de er sammen med barnet. Tilvenningen foregår på barnets premisser.

Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Foreldre som har skolestarter, vil få denne planen som et vedlegg til årsplanen siste år i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi følger Senja kommunes plan for overgang barnehage – skole. Det er også utarbeidet et års-hjul i samarbeid mellom barnehagestyrere på Silsand og skoleleder på Småsletta skole, med oversikt over samarbeid mellom barnehagen og skolen.
- Det oppfordres til at foreldrene deltar aktivt når barna inviteres til skolebesøk slik at overgangen blir så god som mulig
- Alle barn får delta i førskoleklubb det siste året de går i barnehagen. Her jobbes det spesielt med selvstendighet, sosiale ferdigheter og skoleforberedende aktiviteter.
- Vi går på planlagte og spontane turer til skole og barnehager i nærområdet. På den måten får barna kjennskap til uteområdet og de får møte andre barn som de skal begynne på skolen sammen med.
- I samarbeid med foreldrene sender vi informasjon om barna til skolen.
- Vi gjennomfører samarbeidsmøter med skolen på våren før skolestart.
- Ansvarlig pedagog i barnehagen møter til oppfølgingssamtale på skolen på høsten, etter at barna har gått på skolen noen uker. Da snakker vi om hvordan oppstarten har gått for barna

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Senja kommune har en plan med stort fokus på folkehelseperspektivet. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, samt forebygge krenkelser og mobbing.

Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon
- Barnevern

- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped
- Logoped
- Fysioterapeut

Pedagogisk virksomhet

Barnehagens pedagogiske virksomhet

- Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.
- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med Barnehageloven og Rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved pedagogisk dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi bruker EBBA som analyseverktøy for å vurdere kvaliteten på barnehagens pedagogiske arbeid. [EBBA](#) . Relevante tiltak utarbeides ut fra resultatet.
- Foreldreundersøkelse gjennomføres annen hvert år.
- Vi gjennomfører ukentlige avdelingsmøter, pedagog/ledermøter og månedlige pedagogiske arbeidsmøter for hele personalgruppa
- Vi publiserer informasjon om aktiviteter og pedagogisk arbeid i barnehageappen
- Vi sender ut månedsplan med enkel oversikt over barnehagens innhold og aktiviteter, til foreldrene
- Vi evaluerer systematisk fellesaktiviteter og temaarbeid ved bruk av GLL-metoden. Barnas meninger er en viktig del av evalueringen i forhold til det videre arbeidet
- Vi er lydhøre overfor foreldrenes synspunkt og meninger slik at de har mulighet til medvirkning
- Via observasjon og dokumentasjon kan vi se barnets progresjon på ulike områder, og dette danner grunnlag for eventuelle tilpasninger
- Vi verdsetter den daglige kontakten med foreldrene og utveksler informasjon om enkeltbarn i hente- og bringesituasjonen
- Det sendes ut informasjon via e-post eller i barnehage-appen
- Barnas aktiviteter og opplevelser dokumenteres gjennom bilder og infoskriv
- Hvert barn får en avslutningsperm med barnehageminner, når de slutter

- For barn med særskilte rettigheter etter barnehagelovens §31 utarbeides det en IUP (individuell utviklingsplan) med mål og tiltak. Det gjennomføres to ansvarsgruppemøter pr år og det skrives årsrapport som dokumenterer progresjon og videre behov

Medvirkning

Alle barn skal få erfare å få ha innflytelse på det som planlegges og skjer i barnehagen.

Personalet skal:

- legge til rette for og oppmuntre til at barna får gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning, på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- skal legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi har oppstartsamtale for alle barn som begynner i barnehagen. Her får barnehagen viktig informasjon om barnets individuelle behov og interesser.
- Vi har fokus på viktigheten av et godt foreldresamarbeid og utveksling av informasjon mellom barnehage og hjem.
- Personalet skal være lyttende og møte barnas initiativ og interesse i her- og nåsituasjoner.
- Personalet skal være bevisst på å utvikle barnas initiativ, ved å tilføre ny kunnskap og nye aktiviteter.
- Vi legger til rette for perioder i løpet av året, der barnestyrt aktiviteter har hovedfokus.
- Vi bruker barnesamtaler, barnemøter, avstemning og observasjon av lek som utgangspunkt for planlegging og vurdering av aktiviteter i de barnestyrt periodene. Vi tar utgangspunkt i barns initiativ og interesser, når vi legger til rette for temaarbeid.
- Når barn kommer med forslag, prøver vi å gjennomføre dem så langt det lar seg gjøre innenfor barnehagens rammer.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Våre konkrete arbeidsmetoder i forhold til tilrettelegging:

- Redusere gruppestørrelse
- Samarbeid med PPT
- Bruke individuelle utviklingsplaner (IUP) for oppfølging
- Kompetanseheving

Samisk kultur i barnehagen

Uansett om det er samiske barn eller ikke i vår barnehage, skal barnehagen synliggjøre samisk kultur.

Personalet skal:

- ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold
- Gjøre barna kjent med samisk kultur og leveste og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi bruker samisk materiell fra snakkepakken med forskjellige årstidsfortellinger
- Vi forbereder og markerer samefolkets dag
- Samiske perspektiv flettes inn i de hverdagslige aktivitetene
- Vi bruker samiske eventyr og sanger/joik
- Vi har fokus på samisk kultur og tradisjon
- Vi hører på det samiske språket og lærer oss enkle ord og fraser

Digital praksis

Barnas digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring.

Personalet skal:

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- delta i barnas mediebruk.
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Visma flyt barnehage, samarbeids-app mellom barnehage og foreldre. Vi dokumenterer og synliggjør det pedagogiske arbeidet ved å legge ut bilder og tekst fra hverdagen.
- Barna får kjennskap til digitale verktøy, som I-pad, PC, lysbord og smarttelefon. Disse verktøyene brukes i språkstimuleringsarbeid, fotografering og for å innhente informasjon som kan fremme nysgjerrighet og læring.
- Barna lærer om å behandle digitale verktøy på en god og forsvarlig måte og blir ikke brukt uten oppsyn av voksne. Verktøyene blir brukt i pedagogisk sammenheng
- Digitale verktøy brukes i korte økter. Skjermtiden brukes kun som et pedagogisk supplement

- Barna skal selv få utforske, lære, leke og skape noe ved bruk av digitale verktøy.
- Vi bruker Bee-Bot for å gi de største barna kjennskap og erfaring med enkel programmering og koding.

Trafikksikkerhet

Senja kommune skal være en trafikksikker kommune. Trafikksikkerheten i Silsand barnehagen skal være ivaretatt og trygg både for store og små

Personalet skal:

- Gjøre en risikovurdering før hver tur vi går på
- Fylle ut skjema/turplan og gå gjennom sjekklister
- Forberede barna og ha tydelige regler for hvordan vi ferdes i trafikken
- Informere om trafikksikkerhet i foreldremøter
- Planlegge og sette i verk en «trafikksikkerhetsuke» (på våren)

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Enkle turskjema/sjekklister er utarbeidet og ligger klar til utfylling før vi går på tur
- Rutine der vi samles før turen og går gjennom sikkerhetsreglene med barna
- Vi har fokus på barn som trafikanter og lærer viktige trafikkregler
- Barn og ansatte skal ha på seg refleksvester når vi går på tur. Vestene er merket med barnehagens navn og telefonnummer
- Bevisstgjøring i forhold til trafikksikkerhet ved ankomst og avgang fra barnehagen – myke trafikanter- parkering – hastighet – beltebruk mm.
- Vi oppmuntrer foreldrene til å tenke på trafikksikkerhet og hvordan de ferdes og opptrer i trafikken. Bevissthet om hvordan de snakker med barna om trafikksikkerhet
- Besøksdager av sikkerhetstjenester som politi

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst		
Barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Personalet i vår barnehage skal bidra til flerspråklig mangfold i barnegruppa.		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: - Begrepsinnlæring, tydelighet og repetisjoner - Allsidig lek - Bøker, sanger, rim og regler - Bruk av konkrete, bildestøtte og enkel dramatisering - Bruk av tegn til tale - Språkmateriell som er lett tilgjengelig - Personalet er observante på barnas kroppsspråk og anerkjenner barnas uttrykk - Personalet er tett på barna i leken og er bevisste på bruken av benevnelser i det daglige	Hva: - Støtte flerspråklige barn ved bruk av bilder, konkrete, enkle tegn og begreper. Støttes i å bruke sitt morsmål. - Barna skal oppmuntres til å sette ord på handlinger, opplevelser og følelser. - Vi skal øve på å ta ordet, men samtidig kunne lytte til andre. - Legge til rette for deltakelse i lek, der barna utvikler forståelse for lekeregler - Lære å bruke språket som et hjelpemiddel i konflikter og relasjonshåndtering - Barna introduseres for spill og regelleker - Barna skal møte et aktivt lyttende personale og oppleve spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtaler. - Alderstilpassede bøker, sanger, rim og regler	Hva: - Støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål, og benytte hverdagsspråk. - Tall og alfabet blir en del av barnehagedagen. - Øve på preposisjoner og plasseringer - Lære om følelser i samspill med andre barn - Å kunne hevde sine meninger, lytte til andre og mestre turtaking. - Faste førskolegrupper for de eldste barna, der vi bruker trampolineboka. - Øve på å skape egne tekster, fortellinger og legge frem sin fortelling i gruppe - Øve seg på å bruke språket til å forhandle, løse konflikter og skape relasjoner. Personalet skal være en god støtte og gode språklige rollemodeller - Personalet skal legge til rette for barns rollelek, ulike regelleker, spill og lek med bokstaver og tall.
Hvordan: - Daglige samtaler om hverdagshendelser og felles opplevelser. - Fabulerer og leker med språket, samt oppmuntre til å snakke i plenum. - Bruk av sang- og bevegelsesleker, rim, regler og rytmer, bøker, konkrete, høytlesning og lydbøker - Personalet deltar aktivt i aktiviteter med barna. - Fortelle/dramatisere eventyr/fortellinger med og uten konkrete. - Språkverktøy: <i>Småsteg, Grep om begreper, Snakkepakken, tegn til tale og Ask.</i> - Digitale verktøy for språkinnlæring - Barna får møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen. - Gjenkjenne og øve på eget navn – hvert barn har sitt navnetegn		

- Vi har planlagte lesegrupper der alle barna er inkludert.
- Synliggjøre de ulike språkene som er representert i barnegruppen
- Vi bruker digital flerspråklig bokklubb – POLYLINO. Foreldrene har tilgang til bokklubben og får tilsendt informasjon om barnehagens valg av månedens bøker
- Trampolineboka (aktivitetshefte) for førskolebarna

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal oppleve glede ved fysisk aktivitet og et sunt og variert kosthold. Vi skal jobbe aktivt for å styrke barnas psykiske helse og deres velvære.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: • Utvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring. • Skape glede av å være ute i naturen, erfare forskjellig vær og bevege seg på ulikt underlag • Lære om god hygiene • Øve på av- og påkledning • Måltidene skal være en hyggelig stund sammen, med fokus på et sunt kosthold som har varierte smaksopplevelser. • Utvikle et positivt forhold til mat og måltider • Legge til rette for utvikling av grunnleggende bevegelser og allsidige aktiviteter • Barna skal ha tilpasset sovetid	Hva: • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll • Bli glad i, og fortrolig med sin egen kropp og normalisere ulikheter • Lære om kroppen og viktige kroppsregler • Barna skal oppleve glede over å være ute i all slags vær, sammen med aktive og engasjerte ansatte • Begynnende kunnskap om bærekraft og matproduksjon • Medvirkning i matlaging • Fokus på hygiene og renslighet • Øve på selvstendighet ved påkledning, måltider og toalettbesøk • Begynnende bevissthet om sunt kosthold og god hygiene • Barna skal ha hviletid i løpet av dagen	Hva: • Videreføre fin- og grovmotoriske ferdigheter og utholdenhet i aktiviteter • Utvide forståelsen for sammenhengen mellom kosthold, helse og hygiene • Medvirkning i matlaging • Økt forståelse/bevissthet rundt hvordan kroppen fungerer innvendig og utvendig • Få en forståelse for livets sirkel: mat-mennesker-dyr-natur-mat • Utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp, og for at vi er forskjellige • Personalet skal være gode veiledere i barnas selvstendighetsutvikling • Utvidet kunnskap om kroppen og viktige kroppsregler. De skal lære å sette grenser for sin egen kropp, samt respektere andres grenser. • Barna skal ha hviletid i løpet av dagen • Livsmestring og helse er sentrale begreper, barna skal få tro på seg selv og erfare mestring i hverdagen
Hvordan: • Støtte og trygge barna i grovmotoriske aktiviteter som å klatre, hinke, hoppe osv. • Utetid tilpasset alder og behov og turer i nærmiljøet tilpasset barnas nivå.		

- Anerkjenn barnas grov- og finmotoriske mestring. Bruk av gymsalen.
- Veilede og legge til rette for formingsaktiviteter der vi øver på finmotorikk og øye-hånd koordinasjon
- Oppmuntring til selvstendighetstrening ved måltider, toalettbesøk, håndvask og av- og påkledning.
- Temajobb om *Kroppen* der barna lærer mer om kroppens funksjoner sanser, psykisk og fysisk helse, kosthold og førstehjelp.
- God barnehagestart og tilpasset tilvenningstid, der vi jobber med mangfold, relasjonsbygging og vennskap, som gjennomgående tema.
- Barna deltar i planlegging og matlaging.
- Vi bruker nettressursene *Snakkemedbarn.no*, *æemæ.no* og «Jeg vet» og har fokus på forebygging av vold og seksuelle overgrep.
- Hvilestund for alle barn i løpet av dagen, tilpasset barnas behov.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få oppleve og skape gjennom ulike estetiske uttryksformer. Vi skal bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for barnegruppa.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: • Tilrettelegge for sang og dans • Enkel fargelære • Tilrettelagte sanseopplevelser og kreativ utfoldelse med ulike typer formingsmateriell • Lek og bruk av utkleddingsklær • Erfare dramatisering, bordteater og flanellograf • Se, peke og lese i forskjellige bøker • Opplevelse av glede ved å utfolde seg til bevegelsessanger, rytmer, instrument og musikk	Hva: • Motivere til å delta i sang, dans og dramaaktiviteter • Ta i bruk ulike formingsteknikker og finmotoriske aktiviteter • Rollelek og bruk av utkleddingsklær • Utfordre barna til å kreativ tenking gjennom å skape • Enkel fargelære i tillegg til å koble sammen farger og fargenavn • Kjennskap til kulturelle tradisjoner og uttrykk som billedkunst, musikk, sang, dans, drama, språk, litteratur og film • Utvide repertoaret innenfor musikk, kunst og kultur • Kjennskap og erfaring med ulike musikkinstrument	Hva: • Aktiv deltakelse i sang med flere vers, dramaaktiviteter og lytte/slappe av/bevege seg til ulike musikkjangere • Bruke fantasi og uttrykke følelser gjennom kreativ tenkning, skaperglede, sang, musikk, drama og rollelek • Videreutvikle tillærte, finmotoriske formingsteknikker • Kunne alle farger, lage systemer, mønster og blande ulike farger • Få en større kjennskap til kulturelle uttrykk og tradisjoner som billedkunst, håndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. • Barna gjenforteller eventyr

Hvordan:

- Instrument er tilgjengelig i ulike aktiviteter
- Sansemotoriske leker tilpasset alder og forutsetning på avdelingene
- Vi legger til rette for bruk av konkreter, bordteater, flanellograf og utkleddning

- Månedstema; eventyr, drama og musikk med fokus på kulturformidling, estetiske uttryksmåter, medvirkning, glede og utfoldelse
- Bruk av nettressursen «Syngende barnehage»
- Personalet jobber aktivt for et lærerikt samarbeid mellom barnehagen og de flerspråklige familiene som er representert.
- Synliggjøring av barnas kunst og kreativitet fortløpende gjennom barnehageåret
- Framføring av sang, dans, musiske elementer og drama fremfor foreldrene på ulike sammenkomster i løpet av året
- Temaarbeid der vi bruker dramatisering og kostymer. Barna får være publikum og de får delta i fremføringen, etter alder, modning og forutsetninger
- Vi legger til rette for spontane formingsaktiviteter, samler formingsmaterieell fra naturen og tenker gjenbruk
- Turer til barnemuseet, biblioteket og kirka

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser, og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: • Opplevelse av glede ved å være ute i all slags vær • Erfare ulike sanseopplevelser • Stimuli til nysgjerrighet og utforskning • Enkel begrepslæring om natur • Kjennskap til noen dyr og vekster i nærmiljøet. • Sanger, rim, regler og eventyr om dyr • Begynnende kjennskap til teknologi	Hva: • Oppleve nærmiljøet og få økt erfaring med å være ute i forskjellig vær til alle årstider • Tilegne seg kunnskap om natur og dyreliv • Begynnende erfaring kring natur- og miljøvern • Bruke sansene våre • Undre seg/spekulere og eksperimentere med fenomener i naturen • Begynnende erfaring med teknologi og digitale verktøy. • Lære om hvor maten vi spiser kommer fra • Begynnende erfaring og kunnskap om avfallssortering	Hva: • Bruke sansene våre i naturen som læringsarena og oppleve spennende og lærerike turer i nærmiljøet • Se sammenhenger mellom dyr og mennesker og gi barna utvidet kunnskap om naturens betydning i forhold til matproduksjon. • Se sammenhenger og undre seg rundt forskning og eksperimenter. • Utvidet erfaring med teknologi og digitale verktøy. Benytte teknologi for å lære mer om natur. • Utvidet kjennskap til fenomener i naturen. • Kunnskap om spiselige og giftige vekster • Se betydningen av naturvern og få utvidet kunnskap om gjenvinning

Hvordan:

- Utforske naturen og nærmiljøet og ha ulike prosjekter knyttet til tema i løpet av året
- Tema knyttet til årstidene, som eksempelvis universet og solsystemet
- Eksperimentere og ha ulike forskningsaktiviteter
- Gå på turer og bruker de ressursene som finnes i nærmiljøet
- Bruke digitale og teknologiske verktøy som kamera på telefon, I-pad, forstørrelsesglass og mikroskop, for å utforske naturen.
- Plante grønnsaker og høste bær, samtidig som vi har fokus på insektenes betydning for menneskets eksistens
- Vi har alltid med oss pose på tur, slik at vi kan plukke opp søppel som ligger i naturen
- Kildesortering og fokus på matsvinn, matavfall og kompost

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, teknologi, natur, kunst og kultur.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: • Begynnende erfaring med tall og tallrekken 1-10. • Bli kjent med enkle geometriske figurer i lek med duplo, puttekasser, puslespill o.l. • Kontinuerlig begrepslære i alle aktiviteter (stor/liten, over/under, hard/myk, firkantet/rund osv.) • Former, farger, symboler, tall og alfabet er synlig på avdelingene • Aktiv bruk av finger-regler, telle-leker, sortering mm. • Orienteringssans - barna finner sin plass og orienterer seg i rommet og på tvers av avdelingene	Hva: • Begynnende kjennskap til matematiske begreper og lærer om tall, størrelser, rekkefølge, mønster og former. • Kjenne igjen de vanlige fargene, og vite hva de heter • Lære om bruk av preposisjoner (over/under, fremfor/bakom, ved siden av osv.) • Enkel bruk av digitale verktøy • Begynnende erfaring med sortering og kategorisering ved bruk av konkrete (figurer, størrelser og former)	Hva: • God kjennskap til bokstaver, tallrekken fra 1-20 og tallsymboler som på terningen. • Forstå sammenhengen mellom tall og mengder • Kjenne til ukedager, måneder og de forskjellige årstidene • Lære tidsbegreper: i går, i dag, i morgen, osv. • Lære navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem • Utforske/lære om størrelser, vekt og lengder, avstander, tid og rom • Bruk av digitale verktøy • Sortering og kategorisering ved bruk av konkrete (figurer, størrelser og former)

Hvordan:

- Bevisst bruk av matematiske begreper som mengde, vekt, størrelse, tall og telling i naturlige situasjoner både inne og ute. Vi teller og benevner begreper i mange hverdagssituasjoner som ved borddekking, påkledning og i samlingsstund
- Sanger, regler, rim og eventyr med tall er en del av hverdagen
- Tid til å spille spill og leke forskjellige regelleker
- Jobbe aktivt med preposisjoner ut fra alder og forutsetning
- Tilgjengelighet til digitale verktøy som Bee-bot (programmering), nettbrett, kamera, klokke, vekt og mikroskop
- Tilrettelagt for lek med sortering, forming og konstruksjon.
- Mattekassen med relevant utstyr og tilgang til materiale som gir erfaring med klassifisering, sortering og sammenligning. Tilrettelagt lek og materialer som gir erfaring med ulike begreper som målenheter, mengde, avstander, tid og rom.

Etikk, religion og filosofi		
Barnehagen skal la barna få kjennskap til ulike religioner, livssyn og kulturer gjennom markering av tradisjoner og høytid. Barna skal få en begynnende forståelse av mangfoldets egenverdi, og mulighet til å utforske og undre seg over filosofiske spørsmål. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn, og som er forankret i menneskerettighetene. <i>Barnehageloven § 1.</i> - Respekt for menneskeverdet og naturen - Åndsfrihet - Nestekjærighet - Tilgivelse - Likeverd - Solidaritet		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: Øver på å trøste, vise omtanke, dele og være god med hverandre. Erfaring og gode opplevelser med ulike kulturer, tradisjoner og høytider som er representert og markeres i barnehagen.	Hva: Øver på å vise likeverdig respekt, omtanke, forståelse og utvise empati, hjelpsomhet, omsorg og toleranse for hverandre. Barna veiledes i å løse konflikter. Personalet er åpen for, og anerkjenner barns filosofiske tanker og undringer. Begynnende kunnskap om ulike religioner, kulturer, tradisjoner og høytider som er representert og som markeres i barnehagen.	Hva: Videreutvikler forståelsen for at samfunnet er mangfoldig og at mennesker er forskjellige. Barna øver fortsatt på å vise likeverdig respekt, omtanke, forståelse og utvise empati, hjelpsomhet, omsorg og toleranse for hverandre. Barna viser større modenhet og selvstendighet i konflikthåndtering. Tid og rom for filosofiske tanker, undringer, refleksjoner og spørsmål over grunnleggende ting som eksempelvis livet og døden Utvidet kunnskap om ulike religioner, kulturer, tradisjoner og høytider som er representert og markeres i barnehagen.

	Forståelse for at egne handlinger påvirker andre, enten positivt eller negativt	Utvidet forståelse for at egne handlinger påvirker andre i positiv eller negativ retning
Hvordan: • Alle skal oppleve tilhørighet og bli møtt med respekt, forståelse, empati, omsorg og toleranse • Vi unngår å begrense barnas lek og passer på at begge kjønn får like muligheter • Vi synliggjør de ulike nasjonalitetene representert i barnegruppa • Vi bruker materiell fra tidligere års FORUT-prosjekter for å synliggjøre forskjeller i levestandard • Forbereder jul og påske i barnehagen, med diverse tradisjonsrike aktiviteter. • Tett samarbeid med barnas foreldre i forhold til markering av andre religiøse trosretninger • Internasjonale uker med tett samarbeid ut mot foreldre som representerer andre land og tradisjoner • Lytte til hverandre, samt respektere egne og andres grenser • Vise forståelse, respekt, toleranse og interesse for mangfold og ulikheter • Sosiale spilleregler i hverdagen, der vi behandler andre slik vi selv vil bli behandlet • Tema i barnehagen der mangfold, samspill og FNs barnekonvensjon står i fokus. Vennskap, ulike livssyn, familiekonstellasjoner og relasjonsbygging. Vi markerer FN dagen 24 oktober. • Utforske og under seg over eksistensielle-, etiske-, religiøse-, livssyns- og filosofiske spørsmål sammen med barna • Vi markerer mangfold og at vi alle er unik «Rokkesokkdagen» 21 mars		

Nærmiljø og samfunn		
Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: • Gjøre seg kjent og utforske nærmiljøet i barnehagen • I begynnelsen har vi fokus på en trygg tilvenningstid • Lære å spørre om hjelp og å hjelpe hverandre • Erfaringer med markeringer av viktige merkedager i barnehagen som 17 mai, barnehagens	Hva: • Få kjennskap til lokalmiljøet ved å besøke og utforske nærmiljøet rundt barnehagen • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter • Demokratiske prinsipper og medbestemmelse • Erfarer at viktige merkedager og tradisjoner i barnehagen gjentas, som feiring av 17 mai, barnehagedagen og barnehagens bursdag • Erfare og få forståelse for seg selv som en del av en gruppe,	Hva: • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen og få erfaring med bruk av kollektivtransport • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Demokratiske prinsipper og medbestemmelse • Hvor bor vi? • Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og skikker • Få begynnende kunnskap om menneskerettigheter; FN's barnekonvensjon. • Utvidet forståelse for hvorfor vi markerer viktige merkedager som

bursdag og barnehagedagen Begge kjønn får like mye oppmerksomhet og likeverdige utfordringer tilpasset alder og modning	som ser, hjelper og tar vare på hverandre - En begynnende forståelse for tradisjonelle og kulturelle likheter og ulikheter, i et inkluderende miljø som motarbeider mobbing og krenkelser - Barns rettigheter og demokratiske prinsipper introduseres	17 mai, barnehagedagen og barnehagens bursdag - Erfaringer med lokale forhold/historie og seg selv som en del av samfunnet. - Forståelse for hvordan de selv påvirker fellesskapet og erfaringer med at egne handlinger kan påvirke andre. - Utvidet forståelse for kulturelle likheter og forskjeller og arbeider for et inkluderende miljø som motarbeider mobbing og krenkelser.
---	--	---

Hvordan:

- Jobbe i det daglige med å skape et godt barnehagemiljø der konflikthåndtering, sosialt samspill og vennskap er i fokus.
- Turer i nærmiljøet som gir muligheter for lek og læring. Besøke andre barnehager, skole, bibliotek, barnemuseum, lekeparks, kirke osv.
- Bruker «BlimE» fra NRK Super og «Brannbamsen Bjørnis» – med fokus på glede, vennskap, samhold, musikk og dans.
- Lekegrupper på tvers av avdelingene i barnehagen.
- Jobbe med å bli kjent med utrykningsetatene, trafiksikkerhet og brannsikkerhet
- Besøke/få besøk av nødetater i nærområdet
- Besøksdag på Småslettan skole for førskolebarna
- 1 klassingene som har gått i Silsand barnehage kommer på besøk til barnehagen
- Lage mat, pynt og dekorere til viktige merkedager både til barnehagen og til andre aktører

Kommunale satsingsområder

1. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

For barnehagene i Senja kommune betyr dette, alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen. Personalet skal spille en viktig rolle i å støtte barna og etablere gode relasjoner og utvikle vennskap.

Bakgrunn for arbeidet
- Barnehageloven og Rammeplanen. - Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. - Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
- Alle barn skal oppleve og høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen, inkludering skal ivaretas, også for barn med språkutfordringer, reguleringsvansker eller annen sårbarhet. Tiltakene tilpasses individuelt - Alle barn skal få oppleve å være i lek sammen med andre barn - Alle barn skal få oppleve å være i et inkluderende fellesskap som legger til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring.

Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Personalet skal være deltakende, inspirere og engasjere og legge til rette for gode lekemiljø ut ifra barnets utviklingsnivå • Barnehagen skal sikre mangfold i lekemiljøene ved å bruke bøker, bilder og materialer som speiler ulike kulturer, hudfarger, familiekonstellasjoner og kjønnsuttrykk • Personalet skal jevnlig reflektere over hvilke barn som tar mest og minst plass i leken og hvilke barn som ofte velges bort i frilek og gruppeaktiviteter • Personalet jobber forebyggende og systematisk med sosiale spilleregler, slik at barna får gode ferdigheter og gode forutsetninger for et trygt og godt barnehagemiljø – Vi tar i bruk verktøyet «Småsteg» (vitenskapelig dokumentert) • Personalet legger til rette for mindre og større lekegrupper, ut fra barnas behov • Personalet følger sin handlingsplan/pedagogisk utviklingsplan for et inkluderende lek- og læringsmiljø der alle barn føler seg sett og tatt vare på gjennom barnehagedagen • Personalet skal bruke bildestøtte og enkel «tegn til tale» i hverdagen. Bildestøtte og tegn til tale benyttes daglig i overgangssituasjoner og samlingsstunder for alle, men særlig for å styrke kommunikasjon for barn med språkforsinkelser og/eller flerspråklig bakgrunn • Personalet lager didaktiske planer for felles arrangement • Personalet er kjent med og følger bestemte prosedyrer, dersom det oppdages at et barn ikke har det bra – Aktivitetsplan • Personalet har barnesamtaler og et tett foreldresamarbeid. Gjennom barnesamtaler forsøker vi å forstå hvert enkelt barns trivsel, for eksempel spør vi de eldste barna direkte om hvordan de har det i barnehagen. Vi oppfordrer foreldrene til å ta kontakt med hverandre etter barnehagetid, da et godt foreldrenettverk bidrar til vennskap
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Vi gjennomgår våre rutiner, og fyller ut sjekklistene i forhold til barns psykososiale barnehagemiljø • Jevnlige observasjoner og felles refleksjon/vurderinger • Vi bruker «Alle Med» og «TRAS» observasjonsskjema som dekker barnets utviklingsområder • Vi bruker «EBBA» digitalt observasjons- og analyseverktøy for kvalitetsutvikling • Handlingsplan for barns psykososiale miljø fungerer som et arbeidsverktøy i det daglige og tas i bruk aktivt ved observasjoner av utenforskap, relasjonsvansker eller utrygghet • Jevnlige GLL – evalueringer
Kompetanseutvikling
• Relevante digitale kurs og verktøy («Jeg vet» og «Snakke sammen») • RECOMP – dialogsamlinger • Felles kurs/planleggingsdager for alle ansatte

2. Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevisst forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på sunt og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Fokus på psykisk helse

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha en sunn, aktiv og trygg oppvekst. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å fremme befolkningens psykiske helse og livskvalitet.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer.

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. • Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve matglede og matkultur
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Personalet skal være gode rollemodeller og ha en positiv fremtoning i forhold til kosthold • Vi ønsker å fremme matglede og barns nysgjerrighet for smaker, teksturer og matopphav og skape rom for samtaler og refleksjon rundt hva vi spiser • Sunt kosthold og felles innkjøpslister etter egne retningslinjer fra HOPP. Barnehagen har et variert tilbud av pålegg der vi ruller på hvilke typer pålegg som serveres • Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen, også ute • Barna får tilbud om frukt og grønt hver dag • Det anbefales at barna spiser frokost hjemme, men det gis tilbud om enkel frokost i barnehagen før kl. 08.30 dersom de ikke har rukket frokost hjemme • En ansatt har hovedansvar for å sikre at kommunale retningslinjer følges.

• Barnehagen serverer sunne alternativer som barna selv kan få velge til bursdagsfeiring - smoothie, fruktsalat eller grønnsaker med dipp. • Vi tilbyr havregrøt en dag i uka og egg en dag i uka. Det tilberedes også grønnsaker med dipp samt fisk og grønnsaksbuffet en gang i måneden • Barna spiser måltidene i mindre grupper for å fremme mat og måltidsglede, selvstendighetstrening samt sosial samhandling. Det skal settes ord på matglede og bruk av sanser i måltidene. Personalet skal stimulere til samtaler rundt lukt, smak, tekstur og opprinnelse av maten • Når vi lager varmmat, lager vi buffet. Det er motiverende når barna selv kan forsyne seg og smake på ulike matsorter. Vi integrerer elementer fra ulike matkulturer og markerer gjerne barnas bakgrunn gjennom mat og feiring • Barna får selv delta aktivt i måltidene og de får være med å bake og tilberede mat til spesielle temaaktiviteter og når vi tilbereder buffeer. • Vi har fokus på god håndhygiene i forbindelse med matlaging og måltid. • Vi tar hensyn til barn som har særlige behov knyttet til mat og måltider.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Vi bruker GLL- metoden og evaluerer praksis. Evaluering brukes som grunnlag for vurdering og videre planlegging • Vi fotograferer og dokumenterer aktiviteter og hendelser i barnehage-appen • Styrer rapporterer til virksomhetsleder
Kompetanseutvikling
• Vi deltar på nettverksmøter hvor vi deler ideer og innspill på tvers av barnehagene. • Vi holder oss oppdatert på retningslinjer • Vi deltar på kurs i regi av kommunal satsning.

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Barnas psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Barnehagen skal også forebygge krenkelser og mobbing.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Handlingsplan for å forebygge mobbing og krenking i barnehagen gjennomgås årlig • Barnehagen har utarbeidet tiltaksplan for håndtering av krenkelser og mobbing i barnehagen. • Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold vedrørende retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser. • Vi følger årshjulet til www.aemae.no og bruker elementer fra «Småsteg»

• Vi bruker nettressursen «Jeg vet» og «Snakke sammen» som verktøy i direkte temaarbeid med barn og som kompetanseheving for de ansatte. • Programmene tilpasses barnegruppens modenhet og vi kombinerer temabasert arbeid med daglig veiledning i konfliktløsning og følelsesuttrykk • Barna deles inn i mindre grupper, der alder, vennskap og relasjoner ligger til grunn for gruppedelingen. • Alle barna skal ha trygge og stabile voksenkontakter gjennom hele barnehageåret. Hver ansatt har ansvar for en mindre gruppe barn og det skapes daglig trygghet gjennom rutiner, tydelig kommunikasjon og tette bånd • Personalet skal aktivt jobbe med å tolke og møte barns ulike emosjonelle uttrykk på en måte som fremmer trygghet, selvregulering og anerkjennelse • Personalet skal reflektere rundt barnets mulighet for å oppleve ro, hvile og oversikt i hverdagen. Vi bruker dagtavle aktivt i hverdagen. • Vi verdsetter og legger til rette for et tett samarbeid med foreldrene. Det settes av tid til å drøfte barnas trivsel, psykiske helse og utvikling • Personalet tilrettelegger for hvilestund, der barn som ikke sover på dagen hviler på madrass og lytter til lydbok eller rolig musikk • Det tilrettelegges for samarbeid på tvers av avdelingene. • Personalet skal være aktivt deltakende i aktiviteter og lek både ute og inne.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Drøftinger og vurderinger rundt enkeltbarn og barnegruppa som helhet tas jevnlig i barnehagens ulike møtefora – referat skrives og lagres på en trygg måte • Personalet bruker observasjoner som metode, for å kartlegge barns psykososiale barnehagemiljø. • Evaluering av verktøyene «Æ e mæ» og «Småsteg» for å måle effekt og relevans • Vi bruker «Alle med» og «TRAS» som kartleggingsverktøy i forkant av foreldresamtaler.
Kompetanseutvikling
• Vi oppdaterer og øver oss på verktøyene «Jeg vet» og «Snakke sammen» • Vi deltar på felles nettverk og kompetansedeling i personalgruppa og på tvers av barnehagene • Vi tar opp relevante tema om psykisk helse, i diverse møtefora • Litteratur – boken «Livsmestring og psykisk helse» av May Britt Drugli

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.
Våre tiltak for å oppnå dette i år

• Personalet deltar aktivt i lek og fysisk utfoldelse, ikke kun som tilsyn, men som igangsettere og støttespillere for barns kroppslige lek og læring • Det er anbefalt 60 min daglig organisert fysisk aktivitet for alle barn. Fysisk aktivitet organiseres ut fra barnas alder og utvikling slik at både de yngste og de eldste får utfordringer og mestring på egne premisser • Vi legger til rette for fysisk aktivitet også inne ved blant annet å bruke tilgjengelige rom fleksibelt til bevegelseslek (dans, bevegelse, hinderløype mm.) • Det tilrettelegges for fysisk aktivitet og ansatte ruller på å være leke-leder i utetiden, med ansvar for å organisere og sette i gang fysisk lek. • Barnehagen har utarbeidet en idebank for aktiviteter /leker som kan gjennomføres ute. Denne henger synlig og tilgjengelig for alle. Idebanken oppdateres og evalueres ved jevne mellomrom • Vi har fokus på glede fremfor prestasjon, som om innebærer at vi legger vekt på fysiske aktiviteter som bygger fellesskap og samarbeid, fremfor konkurranse og prestasjon • Vi sørger for at barn får like muligheter for kroppslig utfoldelse ved å invitere på tvers av grupper og støtte barn som vegrer seg for fysisk aktivitet • Vi bruker samlingsstunder og refleksjon i hverdagen til å fange opp barnas initiativ og ønsker knyttet til fysisk aktivitet • Daglig 2-3 timer utetid for de eldste barna. Utetiden blir individuelt tilpasset for de minste barna • Gjennom barnehagens organisering og dagsrytme legges det til rette for utetid for alle barna, tilpasset alder og modning • Vi gjennomfører tur-dager tilpasset alder og modning og vi bruker gymsalen (Silsandhallen) som en ressurs. Vi tilrettelegger også for at barna kan gå på ski i vinterhalvåret og vi tilpasser dette etter alder og modning.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Personalet dokumenterer barns deltakelse og opplevelse av fysisk aktivitet gjennom observasjoner, bilder og korte notater i barnehageappen • Det gjennomføres systematiske observasjoner av barns motoriske utvikling og trivsel i bevegelseslek og disse danner grunnlaget for justeringer i opplegg og tilbud • Planer for faste aktiviteter utarbeides • Planlagte aktiviteter evalueres ved bruk av GLL-metoden • Drøftinger og vurderinger rundt enkeltbarn og barnegruppas aktivitet tas jevnlig opp i barnehagens ulike møtefora
Kompetanseutvikling
• Oppdatering på litteratur (Bok: bevegelsesglede i barnehagen - begeistringssmitte og tilrettelegging) og ny forskning • Personalet deltar på relevante kurs som omhandler fysisk aktivitet og helse • Kompetansedeling i personalgruppa

Planleggingsdager

Personalet i barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret, og barnehagen er da stengt.

- 15.08.2025
- 09.10.2025
- 02.01.2026
- 15.05.2026
- En dag som ikke er fastsatt enda - avvikles våren/sommeren 2026

Sommerstengt barnehage

Barnehagen er stengt 2-4 uker om sommeren. Dette fastsettes i samråd med SU før 1. februar innværende år. Foreldrene melder inn barnas ferie mellom 01. – 15. april.

Barna skal ha fri fra barnehagen i 4 uker i løpet av barnehageåret, derav 3 uker sammenhengende i løpet av sommeren, fra 15. juni til 14. august.

I samråd med S.U stenger Silsand barnehage uke 29, 30 og 31 sommeren 2026

Kildehenvisning

- Kunnskapsdepartementet. (2005). Lov om barnehage.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). Rammeplan for barnehagen.
- Senja kommune. (2022). Plan for overgang barnehage-skole.
- Senja kommune. (2020). Vedtekter for barnehage.
- Senja kommune. (2019). HOPP-prosjekt.
- EBBA Assessments. (2022).

Illustrasjoner

- Logo fra HOPP- prosjekt, Senja kommune.
- Trygghetssirkel. Senja kommune, Oppstartsamtaler i barnehage – samtalskjema.

Vedlegg:

- Barnehagens årshjul